

Súd: Krajský súd Bratislava
Spisová značka: 6Co/473/2016
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1414205407
Dátum vydania rozhodnutia: 28. 02. 2018
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Martin Murgaš
ECLI: ECLI:SK:KSBA:2018:1414205407.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Bratislave v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Martina Murgaša a členov senátu JUDr. Branislava Krála a JUDr. Zuzany Kučerovej v právnej veci žalobkyne: GENERAL FACTORING, a.s. Mostová 2, Bratislava, IČO: 35 838 825, zast. Jakubčák, advokátska kancelária, s.r.o. Michalská ul. č. 14, Bratislava, IČO: 47 255 706, proti žalovanej: K. Z., R.. XX.XX.XXXX, A. B.. Č.. X, D., o zaplatenie 3.448,38 eur, na odvolanie žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Bratislava IV zo dňa 3. októbra 2016, č. k. 16C/296/2014 - 114, takto

rozhodol:

Odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutom výroku **p o t v r d z u j e**.

Žalovanej sa nepriznáva nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

odôvodnenie:

1. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie zastavil konanie v časti o zaplatenie 2.612,38 eur s 11 % úrokom ročne zo sumy 3.017,59 eur od 22.12.2010 do zaplatenia, s 9 % úrokom z omeškania ročne zo sumy 3.017,59 eur od 22.12.2010 do 10.06.2011, s 9 % úrokom z omeškania ročne zo sumy 2.181,59 eur od 11.06.2011 do zaplatenia, v zastavenej časti nepriznal žalovanej voči žalobkyni nárok na náhradu trov konania, žalovanej uložil povinnosť zaplatiť žalobkyni 209,- eur s 9 % úrokom z omeškania ročne zo sumy 209,- eur od 11.06.2011 do zaplatenia do 3 dní od právoplatnosti rozsudku a vo zvyšnej časti žalobu zamietol. Žalovanej nepriznal voči žalobkyni nárok na náhradu trov konania.

2. Z vykonaného dokazovania súd prvej inštancie skutkovo zistil, že právny predchodca žalobkyne Slovenská sporiteľňa, a.s. uzavrela so žalovanou dňa 21.06.2006 Zmluvu o splátkovom úvere č. XXXXXXXXXXXX, na základe ktorej jej bol poskytnutý úver vo výške 2.323,57 eur (70.000,- Sk) s úrokovou sadzbou 11 % ročne s dohodnutými splátkami vo výške 52,25 eur (1.574,- Sk) mesačne splatných vždy k 10. dňu v mesiaci a s konečnou splatnosťou úveru 10.06.2011. Žalovaná svoj záväzok vyplývajúci zo zmluvy o splátkovom úvere neplnila a poskytnutý úver riadne nesplácala. Žalobca (ako postupník) uzavrel dňa 21.12.2010 (v napadnutom rozsudku je uvedený chybný dátum uzavretia zmluvy „21.06.2006“, pozn. odvolacieho súdu) so Slovenskou sporiteľňou, a.s. s ako postupcom zmluvu o postúpení pohľadávok. Predmetom postúpenia bola aj predmetná pohľadávka postupcu voči žalovanej vo výške 3.448,38 eur, čo vyplýva z Prílohy č. 1 zmluvy o postúpení. Postúpenie pohľadávky bolo žalovanej oznámené listom zo dňa 28.10.2010. Vzhľadom na čiastočné späťvzatie žaloby predmetom konania zostal nárok na zaplatenie istiny 836,- eur predstavujúcej 16 splátok úveru splatných za obdobie od 10.03.2010 do 10.06.2011 a 9 % úroky z omeškania ročne z tejto sumy od 11.06.2011 do zaplatenia (č.l. 86).

3. Z takto zisteného skutkového stavu veci súd prvej inštancie vyvodil, že právny vzťah medzi právnym predchodcom žalobkyne a žalovanou je nevyhnutné posudzovať ako spotrebiteľský vzťah bez ohľadu

na to, že zmluva o úvere je tzv. absolútnym obchodom (§ 261 ods. 3 písm. d/ Obch. zák.). Vychádzajúc zo zásady „lex specialis derogat lex generalis“ vyslovil, že v prejednávanej veci treba aplikovať špeciálnu právnu úpravu, a to zák. č. 258/2001 Z.z. o spotrebiteľských úveroch, ako aj § 52 a nasl. Obč. zák., ktorá má prednosť pred všeobecnou právnou úpravou (Obch. zákonník). Akcentoval, že zo znenia § 52 ods. 2 Obč. zák. v znení účinnom od 01.04.2015 je zrejmé, že na všetky právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ sa prednostne použijú ustanovenia Občianskeho zákonníka, aj keď by sa inak mohli použiť normy obchodného práva. Obdobný záver prijal aj k aplikácii § 5b zák. č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa v znení účinnom od 01.05.2014. V súvislosti s použitím občianskoprávných predpisov na otázku premlčania a premlčacej doby súd prvej inštancie poukázal na aplikačnú prax všeobecných súdov odobrenú uznesením Ústavného súdu SR sp. zn. I.ÚS 402/2013-10. Pokiaľ žalobkyňa poukazovala na rozhodnutia iných súdov, v ktorých bolo otázka premlčania a premlčacej doby riešená na podklade ustanovení Obch. zák., súd prvej inštancie odkazujúc na § 193 C.s.p. a čl. 2 ods. 2 C.s.p. uviedol, že týmito rozhodnutiami nie je viazaný, pretože nejde o rozhodnutia najvyšších súdnych autorít. Vo vzťahu k odkazu žalobcu na rozhodnutie NS SR sp. zn. 6MCdo 4/2012 zaujal stanovisko, že toto bolo prijaté za odlišného právneho stavu a to pred novelizáciou § 54 ods. 1 Obč. Zák., preto nie je ako precedens použiteľný. S ohľadom na uvedené súd prvej inštancie uzavrel, že nepremľčané sú iba splátky úveru splatné v lehote tri roky spätne od podania žaloby (10.03.2014), t.j. za obdobie od 10.03.2011 do 10.06.2011 v rámci trojročnej premlčacej doby. Vzhľadom na to podľa súdu prvej inštancie žalobe možno vyhovieť iba pokiaľ ide o 4 splátky po 52,25 eur, spolu vo výške 209,- eur. S poukazom na tieto závery súd prvej inštancie uložil žalovanej povinnosť zaplatiť žalobcovi 209,- eur. Keďže žalovaná sa dostala do omeškania s plnením peňažného dlhu, súd prvej inštancie ju zaviazal aj k zaplateniu úrokov z omeškania zo sumy 209,- eur v zmysle žalobného petitu (viď čl. 86). Vo zvyšnej časti istiny a prislúchajúcich úrokov z omeškania považoval súd prvej inštancie uplatnený nárok za premlčaný a zamietol ho.

4. O trovách konania súd prvej inštancie rozhodol podľa § 255 ods. 1, v spojení s 262 ods. 1 C.s.p. Keďže čistý úspech v konaní svedčí žalovanej, ktorej však žiadne trovy nevznikli, súd prvej inštancie jej ich náhradu nepriznal.

5. Proti tomuto rozsudku podala odvolania žalobkyňa a napadla ním výrok, ktorým bola žaloba vo zvyšku zamietnutá (IV. výrok). Navrhla, aby odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutom výroku zmenil tak, že žalobe vyhovie alebo aby ho v tomto výroku zrušil a vec v tomto rozsahu vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie. Žalobkyňa má za to, že na predmetný zmluvný vzťah je potrebné aplikovať 4 ročnú premlčaciu dobu v zmysle ustanovení Obchodného zákonníka. Pokiaľ súd prvej inštancie posúdil premlčanie predmetného nároku podľa Občianskeho zákonníka, vec podľa žalobkyne nesprávne právne posúdil. Žalobkyňa ďalej v odvolaní namietla, že súd musí v rámci odôvodnenia svojho rozhodnutia dbať na jeho celkovú presvedčivosť, aby premisy zvolené v rozhodnutí, rovnako ako závery, ku ktorým na základe týchto premís dospel, boli pre strany sporu, ale aj pre verejnosť prijateľné, racionálne, ale v neposlednom rade aj spravodlivé a presvedčivé. Odôvodnenie napadnutého rozhodnutia však podľa žalobkyne tieto podmienky nespĺňa, čím sa javí ako arbitrárne a nepreskúmateľné. Súdu prvej inštancie napokon žalobkyňa vytkla, že jej nepriznal nárok na náhradu trov konania.

6. Odvolací súd, ktorý bol viazaný rozsahom a dôvodmi odvolania (§ 379, § 380 C.s.p.), preskúmal rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutom výroku, prejednal odvolanie bez nariadenia odvolacieho pojednávania a dospel k záveru, že odvolanie nie je dôvodné.

7. Odvolací súd je zhodne so súdom prvej inštancie toho názoru, že v danej veci ide o spotrebiteľský vzťah a predmetná zmluva o splátkovom úvere z 21.06.2006 je spotrebiteľskou zmluvou v zmysle § 52 ods. 1 Obč. zák. Spotrebiteľský charakter tejto zmluvy pritom nebol medzi stranami sporný, resp. žalobkyňa nerozporovala, že žalovaná má postavenie spotrebiteľa. Vzhľadom na uvedené právny vzťah medzi stranami sporu musí byť posudzovaný podľa ustanovení upravujúcich právne vzťahy spotrebiteľského charakteru. V prejednávanom prípade nie je rozhodujúce, že v predmetnej zmluve o splátkovom úvere bolo uvedené, že je uzavretá podľa § 497 až § 507 Obch. zák. Rovnako rozhodujúcou nie je ani skutočnosť, že v čase uzavretia predmetnej zmluvy ust. § 52 ods. 1 Obč. zák. definovalo spotrebiteľskú zmluvu ako kúpnu zmluvu, zmluvu o dielo alebo inú odplatnú zmluvu upravenú v ôsmej časti Obč. zák. a zmluvu podľa § 55, ak zmluvnými stranami boli na jednej strane dodávateľ a na druhej strane spotrebiteľ, ktorý nemohol individuálne ovplyvniť obsah dodávateľom vopred pripraveného návrhu na uzavretie zmluvy. S účinnosťou od 01.01.2008 bolo ust. § 52 ods.

1 Obč. zák. novelizované zákonom č. 568/2007 Z.z., v zmysle ktorého spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom. Keďže prechodné ust. § 879j Obč. zák. (zavedené taktiež zákonom č. 568/2007 Z.z.) výslovne uvádza, že ustanoveniami tohto zákona sa spravujú aj právne vzťahy vzniknuté pred 1. januárom 2008, je potrebné aj zmluvu o splátkovom úvere uzavretú v danej veci považovať za spotrebiteľskú zmluvu, navyše keď postavenie žalovanej ako spotrebiteľa ani nebolo sporné. Uvedenú skutočnosť potvrdzuje aj ust. § 52 ods. 2 posledná veta Obč. zák., v znení účinnom od 01.04.2015, z ktorého znenia správne vychádzal aj súd prvej inštancie, a v zmysle ktorého sa na všetky právne vzťahy účastníkom ktorých je spotrebiteľ, vždy prednostne použijú ustanovenia Občianskeho zákonníka, aj keď by sa inak mali použiť normy obchodného práva. V zmysle novejšej judikatúry Najvyššieho súdu SR (napr. rozsudky sp. zn. 8MCdo/3/2015 z 28.08.2015, sp. zn. 3MCdo/14/2014 z 21.04.2015 a sp. zn. 4MCdo/17/2014 z 26.11.2015) sa pritom citované ustanovenie vzťahuje aj na právne vzťahy založené pred jeho účinnosťou. Z toho vyplýva, že v prejednávanej veci nie je možné aplikovať ustanovenia Obchodného zákonníka upravujúce tie inštitúty, ktoré sú súčasne upravené aj v Občianskom zákonníku. Inými slovami, napriek tomu, že zmluva o úvere je absolútnym obchodným záväzkovým vzťahom upraveným výlučne v Obch. zák., ide zároveň o spotrebiteľský vzťah, v ktorom žalovaná vystupuje v postavení spotrebiteľa a preto aj na otázky premlčania, následkov porušenia zmluvnej povinnosti a iné otázky v prípadoch, v ktorých existuje konkurujúca úprava Občianskeho zákonníka sa použijú prednostne jeho ustanovenia. Odvolacie námietky žalobkyne týkajúce sa výlučnej aplikácie Obchodného zákonníka pri posudzovaní otázky premlčania a dĺžky premlčacej doby preto odvolací súd nepovažoval za dôvodné. Odvolací súd nepopiera, že zmluva o úvere je absolútnym obchodom, môže však byť súčasne aj spotrebiteľskou zmluvou za predpokladu, že ju uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom a že má formulárový charakter, t.j. spotrebiteľ zásadným spôsobom nemôže ovplyvniť jej obsah, ako tomu bolo aj v danej veci. Odvolací súd má za to, že normy obchodného práva sú pre právne vzťahy, ktoré vyplývajú z takýchto zmlúv, použiteľné len vtedy, ak neodporujú právnej úprave spotrebiteľských vzťahov. Už aj zo znenia ust. § 54 ods. 1 Obč. zák. účinného v čase uzavretia predmetnej zmluvy o splátkovom úvere vyplývalo, že zmluvné podmienky upravené spotrebiteľskou zmluvou sa nemôžu odchýliť od tohto zákona v neprospech spotrebiteľa. Spotrebiteľ sa najmä nemôže vopred vzdať svojich práv, ktoré mu tento zákon priznáva, alebo si inak zhoršiť svoje zmluvné postavenie. Použitie pre spotrebiteľa nevýhodnejších ustanovení Obchodného zákonníka, vrátane premlčania, by pritom predstavovalo práve takéto zhoršenie postavenia spotrebiteľa. Preto je na prospech žalovanej ako spotrebiteľa uplatnenie ustanovenia o premlčaní v trojročnej premlčacej dobe v zmysle Občianskeho zákonníka. Použitie občianskoprávnej premlčacej doby v obchodnoprávných zmluvách, ktoré majú spotrebiteľský charakter, odobril aj Ústavný súd SR napr. v uznesení sp. zn. I. ÚS 402/2013 z 19. júna 2013. Odvolací súd dodáva, že tieto závery vyplývajú z konštantnej judikatúry súdov SR, ktorú by žalobkyňa mala poznať (a zrejme ju aj vzhľadom na predmet svojej činnosti pozná).

8. K odvolacej námietke žalovanej, že postupom súdu prvej inštancie došlo k porušeniu jej práva na spravodlivý súdny proces odvolací súd dodáva, že medzi právo na spravodlivý súdny proces nepatrí právo sporovej strany, aby sa všeobecný súd stotožnil s jej právnymi názormi a jej hodnotením dôkazov (viď rozhodnutie ÚS SR sp. zn. IV. ÚS 252/04). Právo na spravodlivý súdny proces neznamena ani právo na to, aby bola sporová strana pred všeobecným súdom úspešná, teda aby bolo rozhodnuté v súlade s jej požiadavkami a právnymi názormi (viď rozhodnutie ÚS SR sp. zn. I. ÚS 50/04). Do obsahu základného práva podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy SR a práva na spravodlivý súdny proces podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a slobôd nepatrí ani právo strany sporu vyjadrovať sa k spôsobu hodnotenia ním navrhnutých dôkazov súdom, prípadne sa dožadovať ním navrhnutého spôsobu hodnotenia vykonaných dôkazov (viď rozhodnutie ÚS SR sp. zn. I. ÚS 97/97), resp. toho, aby súdy preberali alebo sa riadili výkladom všeobecne záväzných predpisov, ktorý sporová strana predkladá (viď rozhodnutia ÚS SR sp. zn. II. ÚS 3/97, sp. zn. II. ÚS 251/03, uznesenie Najvyššieho súdu SR z 23.11.2010, sp. zn. 5Cdo/218/2010). O arbitrárnosti pri výklade a aplikácii zákonného predpisu všeobecným súdom je možné uvažovať len v prípade, ak by sa tento natoľko odchýlil od znenia príslušných ustanovení, že by zásadne poprel ich účel a význam. V prejednávanom prípade súd prvej inštancie riadne zistil skutkový stav veci a vo veci použil relevantné právne normy a svoje rozhodnutia aj náležite a presvedčivo odôvodnil v súlade s § 220 ods. 2 C.s.p. Jeho rozhodnutie nie je odklonom od ustálenej rozhodovacej praxe vyžadujúcim postup podľa § 220 ods. 3 C.s.p. Možno teda zhrnúť, že postupom súdu prvej inštancie nedošlo k porušeniu práva žalobkyne na spravodlivý súdny proces.

9. Vzhľadom na uvedené nezostalo odvolaciemu súdu iné, než rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutom výroku ako vecne správny potvrdiť podľa § 387 ods.1 C.s.p.

10. O trovách odvolacieho konania odvolací súd rozhodol podľa ust. § 255 ods. 1, v spojení s § 396 ods. 1 C.s.p. tak, že úspešnej žalovanej nárok na náhradu trov odvolacieho konania nepriznal, pretože jej v odvolacom konaní žiadne trovy nevznikli.

11. Toto rozhodnutie prijal senát odvolacieho súdu pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 C.s.p.).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

a/ sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,

b/ ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,

strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,

c/ v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,

d/ rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo

e/ súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 C.s.p.).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

a/ pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,

b/ ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo

c/ je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 C.s.p.).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

a/ napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,

b/ napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,

c/ je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvom pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a/ a b/ (§ 422 ods. 1 C.s.p.).

Dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 C.s.p.).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii (§ 427 ods. 1 prvá veta C.s.p.).

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 C.s.p.).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne / dovolacie dôvody/ a čoho sa dovolateľ domáha /dovolací návrh/ (§ 428 C.s.p.).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 C.s.p.).

Povinnosť podľa ods. 1 neplatí, ak je

a/ dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

b/ dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

c/ dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 C.s.p.).

Dovolanie prípustné podľa § 420 možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení (§ 431 ods. 1 C.s.p.).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 ods. 2 C.s.p.).

Dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci (§ 432 ods. 1 C.s.p.).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (§ 432 ods. 2 C.s.p.).